

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2568

Received: 12/11/2568, Revised: 29/11/2568, Accepted: 12/12/2568

การให้ความสำคัญและการใช้ประโยชน์พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในคดีอาญาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ ของพนักงานสืบสวนสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7

ศิริธรรม จิตต์งาม*, ศิริรัตน์ ชูสกุลเกรียง

สาขานิติวิทยาศาสตร์และงานยุติธรรม คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

E-mail: sirithum29@gmail.com

*ผู้ประสานงานหลัก

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความสำคัญและการใช้ประโยชน์พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในคดีอาญาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ ของพนักงานสืบสวนสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7 และ 2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้ประโยชน์พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในคดีอาญาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ ของพนักงานสืบสวนสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ จากการเก็บข้อมูลจากพนักงานสืบสวนสอบสวน 297 ราย และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มจากตำรวจ สายผู้บริหาร 16 ราย ผลการวิจัย พบว่า ระดับการศึกษาและอายุงานมีผลต่อการให้ความสำคัญและการใช้ประโยชน์จากพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ในคดีอาญาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการให้ความสำคัญต่อพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 4.21$, $SD = 0.359$) จัดอยู่ในระดับมาก และมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน และด้านการใช้ประโยชน์จากพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.81$, $SD = 0.403$) จัดอยู่ในระดับมาก การให้ความสำคัญต่อพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์และการใช้ประโยชน์จากพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ในคดีอาญาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ ของพนักงานสืบสวนสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7 มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก ($r = 0.560$, $P = 0.000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ในระดับ ปานกลาง กล่าวคือ แสดงว่าเมื่อเจ้าหน้าที่ให้ความสำคัญมากขึ้น ยังมีแนวโน้มใช้ประโยชน์จากพยานหลักฐานมากขึ้น ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ยังสะท้อนปัญหาว่า ควรมีการพัฒนาโครงสร้างสนับสนุนด้านระบบและเทคโนโลยี เช่น การจัดตั้งฐานข้อมูลพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ส่วนกลาง ระบบติดตามผลตรวจแบบออนไลน์และการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้การตรวจสอบและวิเคราะห์หลักฐานเป็นไปอย่างโปร่งใส รวดเร็ว และสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ อีกทั้งมีข้อเสนอให้จัดตั้งทีมสหวิชาชีพระหว่างตำรวจ นักนิติวิทยาศาสตร์และแพทย์นิติเวช เพื่อร่วมกันตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุในคดีอาญาร้ายแรง โดยเฉพาะคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ เพื่อให้การเก็บหลักฐานครอบคลุมและถูกต้องตามหลักวิทยาศาสตร์มากที่สุด

คำสำคัญ: การให้ความสำคัญ, การใช้ประโยชน์, พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์, คดีอาญาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2568

Received: 12/11/2568, Revised: 29/11/2568, Accepted: 12/12/2568

The Emphasis and Utilization of Forensic Evidence in Criminal Cases Involving Life and Bodily Harm by Investigators under Provincial Police Region 7

Sirithum Chitngam*, Sirirat Choosakoonkriang

Department of Forensic Science and Justice, Faculty of Science, Silpakorn University

E-mail: sirithum29@gmail.com

*Corresponding author

Abstract

This study aimed to 1) examine the relationship between the level of importance placed on forensic evidence and the utilization of forensic evidence in criminal cases involving life, bodily harm, and sexual offenses, and 2) investigate problems and obstacles in the utilization of forensic evidence by investigation officers under the Provincial Police Region 7. A mixed-methods research design was employed to obtain a comprehensive understanding of both quantitative and qualitative findings. The quantitative component involved a survey administered to 297 investigation officers, while the qualitative component consisted of in-depth interviews and focus group discussions with 16 police executives with extensive experience in criminal investigations and forensic coordination. Quantitative data were analyzed using descriptive statistics and correlation analysis, whereas qualitative data were analyzed through thematic analysis to identify key challenges and practical recommendations related to forensic evidence utilization. The findings revealed that educational level and length of service significantly influenced both the level of importance placed on forensic evidence and its utilization in criminal cases involving life, bodily harm, and sexual offenses. Overall, the level of importance placed on forensic evidence was found to be high ($\bar{x}$ = 4.21, SD = 0.359) and shared consistent perceptions regarding its role. Similarly, the utilization of forensic evidence was also rated at a high level ($\bar{x}$ = 3.81, SD = 0.403). Correlation analysis demonstrated a statistically significant positive relationship between the importance placed on forensic evidence and its utilization (r = 0.560, p = 0.000), indicating a moderate level of correlation. This finding suggests that investigation officers who place greater importance on forensic evidence are more likely to apply it effectively in criminal investigations. Qualitative findings underscored numerous challenges, notably deficiencies in systems and technological support, such as the lack of a centralized forensic evidence database, inadequate online tracking systems for forensic examination results, and insufficient inter-agency data integration. The study also emphasized the need to establish multidisciplinary teams comprising police officers, forensic scientists, and forensic pathologists to collaboratively conduct crime scene investigations in serious criminal cases. We expect these measures to improve the accuracy, efficiency, and scientific reliability of using forensic evidence in the criminal justice process.

Keywords: Importance, Utilization, Forensic Evidence, Criminal Cases Involving Life Body and Sexual Offenses

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2568

Received: 12/11/2568, Revised: 29/11/2568, Accepted: 12/12/2568

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมีคดีอาญาเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มสูงขึ้นทั้งคดีลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ วางเพลิง ช่มชู้หรือฆาตกรรม ซึ่งผู้กระทำความผิดต่างมีวิธีการกระทำความผิดที่สลับซับซ้อนมากขึ้นตามความก้าวหน้าของวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทั้งนี้ เมื่อเกิดคดีอาญาขึ้นเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายจะต้องดำเนินการเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดที่แท้จริงมาลงโทษเพื่ออำนวยความยุติธรรมให้แก่สังคม ซึ่งการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นจะอาศัยพยานบุคคลเป็นหลักในการสืบสวนสอบสวนเพื่อหาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมาย แต่บางครั้งอาจจะไม่ได้ตัวผู้กระทำความผิดที่แท้จริงเพราะพยานบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงคำพูดได้เสมอ ด้วยเหตุผลดังกล่าวเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงต้องมีการนำความรู้ด้านนิติวิทยาศาสตร์เข้ามาประยุกต์ใช้ในกระบวนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาเพื่อพิสูจน์หาข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานต่าง ๆ ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เพราะพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์จะสามารถเชื่อมโยงผู้กระทำความผิดที่แท้จริงมาลงโทษและช่วยผู้บริสุทธิ์ให้พ้นจากข้อกล่าวหาได้ (กนกพร แสนแก้ว, 2562) ในอดีตที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่ตำรวจติดตามตัวบุคคลที่กระทำความผิดโดยอาศัยข้อมูลจากพยานบุคคลในการสืบสวนสอบสวน แต่พบปัญหาที่พยานบุคคลมักเปลี่ยนแปลงข้อมูลหรือคำให้การที่ให้ไว้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มักมีสาเหตุมาจากความไม่แน่ใจ หรือไม่ชัดเจนต่อภาพเหตุการณ์ ความไม่ยุติธรรมของพยาน ความสงสัย การหลงลืม การถูกข่มขู่หรือคุกคาม หรือการได้รับสินบน เป็นต้น ข้อมูลต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับ จึงอาจถูกบิดเบือนข้อเท็จจริงไปได้ ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้โดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม แต่ได้ส่งผลกระทบต่อติดตามบุคคลที่กระทำความผิด เพื่อนำมาลงโทษตามกฎหมาย นอกจากนี้ วิธีที่ว่า ตำรวจจับปะทะ ก็มักได้ยืนอยู่เสมอ ดังนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจพบว่า พยานกลับคำให้การหรือแสดงความไม่แน่ใจต่อคำให้การที่ได้ให้ไว้ เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงต้องพยายามหาข้อมูลเพิ่มเติมที่สามารถใช้ในการพิสูจน์หรือยืนยันการกระทำความผิดของบุคคลจากพยานหลักฐานที่ตรวจพบได้ในสถานที่เกิดเหตุ เพื่อยืนยันหรือนำมาใช้ในการเชื่อมโยงเพื่อสืบหาตัวบุคคลที่กระทำความผิดต่อไป

ในปี พ.ศ. 2558 สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ปรับเปลี่ยนการจำแนกกลุ่มฐานความผิดใน คดีอาญา เพื่อใช้เป็นตัวชี้วัดในการรายงานสถิติคดีอาญา จากที่จำแนกไว้เป็น 5 กลุ่ม ได้พิจารณาใหม่ โดยรวมฐานความผิดในกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 เข้าไว้ด้วยกัน กลุ่มฐานความผิดจึงมีจำนวนลดลงเหลือ เพียง 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ได้แก่ ฆ่าผู้อื่น ทารุณผู้อื่นถึงแก่ ความตาย พยายามฆ่า ทารุณร่างกายสาหัส และช่มชู้หรือฆาตกรรม

กลุ่มที่ 2 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ได้แก่ ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ ชิงทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ลักทรัพย์ ครอบครองทรัพย์ ฉ้อโกงประชาชน รับของโจร ลักพาเรียกค่าไถ่ และวางเพลิง

กลุ่มที่ 3 คดีความผิดพิเศษ ได้แก่ ความผิดตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า พ.ร.บ.ว่าด้วย การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ความผิดเกี่ยวกับ บัตรอิเล็กทรอนิกส์ พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ร.บ.สิ่งแวดล้อม พ.ร.บ. เลื่อยโซยนต์ พ.ร.บ.การขุดดินและถมดิน พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ร.บ.ฟอกเงิน และ พ.ร.บ.ห้ามเรียก ดอกเบี้ยเกินอัตรา

กลุ่มที่ 4 ความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย ได้แก่ ความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติด อาวุธและวัตถุระเบิด การพนัน วัตถุสิ่ง สิ่งพิมพ์ลามกอนาจาร พ.ร.บ.คนเข้าเมือง การค้าประเวณี สถานบริการและการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ปัญหาด้านการรวบรวมพยานหลักฐาน เป็นปัญหาสำคัญมากในกระบวนการยุติธรรมเบื้องต้น สามารถแยกแยะ ออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้ ปัญหาในการรวบรวมพยานหลักฐาน ถือว่ามีความสำคัญเพราะหากการรวบรวมพยานหลักฐาน

กระทำขึ้นโดยมิชอบด้วยกระบวนการที่ถูกต้องตามกฎหมายในเบื้องต้นย่อมส่งผลกระทบต่อการวินิจฉัยหรือการใช้ดุลพินิจของพนักงานอัยการและศาล ความยุติธรรมในทางปฏิบัติพนักงานอัยการ จะต้องยึดถือข้อเท็จจริง ตามสำนวนการสอบสวนชั้นพนักงานสอบสวนในการสั่งคดี การรวบรวมพยานหลักฐานตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา 131 บัญญัติว่าให้พนักงานสอบสวน รวบรวมหลักฐานทุกชนิดเท่าที่สามารถทำได้เพื่อประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกล่าวหาและเพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำผิดและพิสูจน์ให้เห็นว่าความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา ปัญหาการใช้ดุลพินิจของพนักงานสอบสวนในการสอบสวนพยานบุคคลในพยานบุคคลที่จะมาเปิดเผยถึงความรู้ของตนเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในคดี โดยการให้ถ้อยคำ การรับรู้ว่าเป็นการรับรู้โดยประสาทสัมผัสโดยตรง คือ การได้เห็นได้ฟังหรือได้ยินและมาถ่ายทอดข้อเท็จจริงเหล่านั้นต่อพนักงานสอบสวน ปัญหาการใช้อำนาจดุลพินิจของพนักงานสอบสวน ตามมาตรา 122 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่า พนักงานสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนในกรณีต่อไปนี้ได้ 1) เมื่อผู้เสียหายขอความช่วยเหลือแต่ไม่ยอมรับทุกข้อตามระเบียบ 2) เมื่อผู้เสียหายฟ้องคดีเสียเอง โดยมิได้ร้องทุกข์ก่อน และ 3) เมื่อมีหนังสือกล่าวโทษเป็นบัตรสนเท่ห์หรือบุคคลที่กล่าวโดยโทษด้วยปาก ไม่ยอมบอกว่าเป็นใครหรือไม่ยอมลงลายมือชื่อในคำกล่าวโทษหรือบันทึกคำกล่าวโทษ วิธีดำเนินการ สอบสวนของพนักงานสอบสวน หากขาดความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ หรือขาดความยุติธรรม แล้ว ผลเสีย ย่อม เกิดกับ ประชาชน โดย ส่วน ร่วม อย่าง แน่นนอน เห็นได้ว่า การสั่ง คดีของ พนักงาน สอบสวน กฎหมาย ให้ อำนาจ พนักงาน สอบสวน เพียง ลำพัง เพื่อทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกล่าวหา เพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำผิด และเพื่อพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือบริสุทธิ์ของผู้ต้องหาและเพื่อเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ ดังนั้น การสั่งคดีของพนักงานสอบสวนย่อมมีผลต่อการพิจารณาฟ้องของพนักงานอัยการและกระบวนการพิจารณา คดีของศาล หากการรวบรวมพยานหลักฐานดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมายใหม่ มีการตรวจสอบจากองค์กรภายนอก หรือมีวิธีการดำเนินการสอบสวนและกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจน ย่อมเกิดความเสียหายต่อกระบวนการยุติธรรมได้

ตารางที่ 1 สถิติคดีอาญา กลุ่ม 1 ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ของกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 7 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 ถึง พ.ศ. 2565 (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2566)

ปี พ.ศ.	จำนวนคดีที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ	
	รับแจ้ง	จับกุม
2561	2,061	1,878
2562	1,907	1,764
2563	1,640	1,603
2564	1,410	1,382
2565	1,208	1,194

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่า ในพื้นที่รับผิดชอบของตำรวจภูธร ภาค 7 นั้น มีจำนวนคดีอาญาเกิดขึ้นสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศไทย โดยเฉพาะในกลุ่มความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ ที่มีแนวโน้มสูงขึ้น และเมื่อพิจารณาผลการจับกุมโดยเปรียบเทียบพบว่า มีแนวโน้มการจับกุมที่น้อยลง ซึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ความรู้ด้านนิติวิทยาศาสตร์ในทุกขั้นตอนของกระบวนการสืบสวนสอบสวนจนไม่เต็มประสิทธิภาพ จึงอาจไม่สามารถคลี่คลายคดีและจับกุมบุคคลที่กระทำความผิดได้น้อยกว่ารับแจ้ง ซึ่งจากผลการศึกษาของ J. H. White และคณะ (2011) พบว่า พยานหลักฐานทาง

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2568

Received: 12/11/2568, Revised: 29/11/2568, Accepted: 12/12/2568

นิติวิทยาศาสตร์ สามารถใช้ประโยชน์ในการนำมาประกอบแผนประทุษกรรมคนร้ายคลี่คลายคดีที่ผู้กระทำผิดเป็นฆาตกรต่อเนื่อง ส่งผลให้การสืบสวนประสบความสำเร็จ และนำไปสู่การจับกุมได้ในที่สุด และ J. L. Peterson และคณะ (2013) ได้ศึกษาการนำพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ใช้คลี่คลายคดีอาญาเกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์นี้เป็นพยานหลักฐานสำคัญที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการคลี่คลายคดีอาญา

ตัวอย่าง ของคดีที่มีปัญหาด้านความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐาน ได้แก่ คดี เป่าสาก พศ. 2557 นักค้ายาบ้า เบนซ์ ท่าทราย หายจ้อยเข้ากลีบเมฆไม่มีอะไรสืบหน้าได้ 3 เดือน คดีที่สะท้อนความไม่เอาไหนของตำรวจภาค 7 เริ่มจากปรากฏการณ์แก๊งยาเสพติด กรณีนายอดิศักดิ์ ศรีสะอาด หรือ เบนซ์ ท่าทราย อายุ 26 ปี หัวหน้าแก๊งค้ายาบ้ารายใหญ่ของ จ.สุพรรณบุรี ที่หายกลั้วออกมาแฉพฤติการณ์ตำรวจฝ่ายสืบสวน สภ.ศรีประจันต์ ยศระดับรอง ผกก.เคยรับส่วยแลกกับทางสะดวกในการค้ายาเสพติด ไม่แฉเปล่า เบนซ์ ท่าทราย โปสเตอร์เปลี่ยนออกโชว์ลายสัก มือถืออาวุธสงครามขู่จะเอาชีวิตตำรวจและญาติพี่น้องยกโรงพัก โดยในคดีนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานถูกวิพากษ์วิจารณ์ในประเด็นการตรวจเก็บพยานหลักฐานที่ไม่เป็นมาตรฐานสากล จากคดีตัวอย่าง แสดงให้เห็นว่า การเก็บรวบรวมพยานหลักฐานและการตรวจสถานที่เกิดเหตุด้วยขั้นตอนและวิธีการที่ถูกต้องตามหลักมาตรฐานจะทำให้พยานหลักฐานมีความน่าเชื่อถือและมีคุณค่าในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม ดังนั้น สถานที่เกิดเหตุ ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่ผู้กระทำความผิด ได้ทิ้งร่องรอยเอาไว้เมื่อก่อเหตุทางอาชญากรรม หรืออาจกล่าวได้ว่า สถานที่เกิดเหตุ เป็นกุญแจที่สามารถไขข้อสงสัยของคดีได้ เนื่องจากเป็นแหล่งรวมของข้อมูลสำคัญที่ได้จากพยานหลักฐาน โดยเฉพาะพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์สามารถใช้ระบุบุคคลซึ่งกระทำความผิดที่แท้จริงได้

ด้วยเหตุนี้ การให้ความสำคัญและการใช้ประโยชน์พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในคดีอาญาเกี่ยวกับชีวิตร่างกายและเพศของเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7 จึงมีความสำคัญในการระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการใช้หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ และนำไปสู่การพัฒนาแนวทางปรับปรุงการฝึกอบรมและระบบการปฏิบัติงานของตำรวจเพื่อให้สามารถใช้หลักฐานดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการบังคับใช้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมโดยรวมของประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความสำคัญและการใช้ประโยชน์พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในคดีอาญาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ ของพนักงานสืบสวนสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้ประโยชน์พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในคดีอาญาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ ของพนักงานสืบสวนสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในวิจัย ได้แก่ เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7 ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวนและการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ครอบคลุมพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ครอบคลุมพื้นที่ 104 สถานี มีกำลังพลผู้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสายงาน

- 1) พนักงานสืบสวน จำนวนทั้งสิ้น 400 คน

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2568

Received: 12/11/2568, Revised: 29/11/2568, Accepted: 12/12/2568

2) พนักงานสอบสวน จำนวนทั้งสิ้น 750 คน

รวมทั้งหมด 1,150 คน (กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 7, 2567)

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จะใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) เพื่อคำนวณขนาดที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรรวม (N) ด้วยระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (ระดับนัยสำคัญ) ที่ 5% ($e = 0.05$) จากการคำนวณด้วยการใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ พบว่า ขนาดของประชากร จำนวน 1,150 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะต้องเก็บข้อมูล มีจำนวนทั้งสิ้น 297 คน

โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Technique) แบบอาศัยหลักความน่าจะเป็นด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มที่เหมาะสมกับประชากรที่มีขนาดใหญ่ และคุณสมบัติของประชากรมีความหลากหลาย มีกลุ่มย่อยซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นแต่เป็นคุณลักษณะของประชากรอยู่แล้ว (มาเรียม นิลพันธุ์, 2554) จากการศึกษาวิจัยนี้ผู้วิจัยได้เลือกข้าราชการตำรวจที่เป็นพนักงานสืบสวนสอบสวนที่อยู่ในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7 ที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบอยู่ในสังกัด จำนวน 8 จังหวัด โดยผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจังหวัดละ 37 คน รวมเป็น 259 คน คือนครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และกาญจนบุรี จำนวน 38 คน (เนื่องจากมีสภ.ย่อยที่สุด ภาค 7) รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 297 คน โดยประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจะต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานสืบสวนสอบสวนไม่น้อยกว่า 5 ปี และต้องเคยปฏิบัติหน้าที่ด้านการเก็บพยานหลักฐานมาก่อน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยนี้ ประกอบด้วย 2 เครื่องมือด้วยกัน คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ จัดทำแบบสอบถามและแนวคำถามสัมภาษณ์ตามรายละเอียดในส่วนเครื่องมือวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ ตามด้วยการทดลองใช้กับกลุ่มนำร่องเพื่อประเมินความชัดเจนและความเชื่อมั่นของเครื่องมือจนได้แบบสอบถามและแนวสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

1. แบบสอบถาม ที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ

การสร้างเครื่องมือแบบสอบถามในการศึกษานี้ หลังจากที่ได้ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมเรียบร้อยแล้ว จะนำข้อมูลรายละเอียดที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อสร้างเป็นเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บข้อมูลความคิดเห็นจากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ โดยในแบบสอบถามจะมีการแบ่ง ข้อคำถามออกเป็น 4 ตอนหลัก ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นพนักงานสืบสวน/สอบสวน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระดับชั้นยศ จังหวัดที่ปฏิบัติงานในสังกัด ภ.7 ประสบการณ์ในการทำงานด้านสืบสวน/สอบสวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการให้ความสำคัญและการใช้ประโยชน์พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ทั้งหมดประกอบด้วยคำถาม 20 ข้อ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ในการใช้ประโยชน์พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยคำถาม 17 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นลักษณะคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่พบในการให้ความสำคัญและการใช้ประโยชน์พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยคำถาม 2 ข้อ

2. แบบสัมภาษณ์ ที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพ

การสัมภาษณ์เชิงลึกถูกนำมาใช้เพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพที่ละเอียดและเจาะลึกเกี่ยวกับประสบการณ์และความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ เครื่องมือคือ แนวคำถามสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2568

Received: 12/11/2568, Revised: 29/11/2568, Accepted: 12/12/2568

(Semi-Structured Interview Guide) ซึ่งกำหนดคำถามหลักไว้ล่วงหน้าตามหัวข้อสำคัญที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย เช่น ด้านประสบการณ์ในการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในการทำคดีที่ผ่านมา ด้านมุมมองต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในการสืบสวนสอบสวน ด้านอุปสรรคหรือข้อจำกัดที่พบในการประสานงานกับหน่วยพิสูจน์หลักฐานหรือในการใช้ผลการตรวจพิสูจน์ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกระบวนการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในการทำงานของตำรวจ

โดยประชากรผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจะต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานสืบสวนสอบสวนไม่น้อยกว่า 10 ปี และต้องเคยปฏิบัติหน้าที่ด้านการเก็บพยานหลักฐานมาก่อน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัยที่สมบูรณ์ ถูกต้องตามหลักวิชาการ และมีความน่าเชื่อถือเรียบร้อยแล้ว จึงนำเครื่องมือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ไปใช้ในการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยนำหนังสือราชการจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ไปขอความร่วมมือจากกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 7 เพื่อแจ้งให้พนักงานสอบสวนที่อยู่ในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7 ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

1.2 ผู้วิจัยประสานงานกับตำรวจภูธรจังหวัดทั้ง 8 จังหวัด เพื่อแจ้งให้พนักงานสืบสวนสอบสวนที่อยู่ในกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าร่วมในโครงการวิจัยและสมัครใจเข้าร่วมโครงการทราบ พร้อมแจกแบบสอบถามเป็นคิวอาร์โค้ดให้พนักงานสืบสวนสอบสวนที่อยู่ในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7 ได้ตอบแบบสอบถามในรูปแบบฟอร์มการตอบแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) เพื่อดำเนินการตอบแบบสอบถามภายในระยะเวลา 1 เดือน โดยในแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) จะแนบไฟล์เอกสารคำชี้แจงให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยเพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยได้รับทราบข้อมูล ก่อนจะตัดสินใจให้ความยินยอมหรือไม่ให้ความยินยอมก่อนตอบแบบสอบถามต่อไป

1.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามออนไลน์ที่ได้รับการส่งกลับมาแล้ว ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีวิจัยต่อไป

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยติดต่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วยตนเองในเบื้องต้น ผู้วิจัยแนะนำตนเองพร้อมแจ้งวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์เชิงลึกให้กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญทราบและกำหนดช่วงเวลาการสัมภาษณ์

2.2 ผู้วิจัยแจ้งให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทราบ วัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ พร้อมส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญพิจารณาก่อนล่วงหน้าและทำเป็นหนังสือแจ้งอย่างเป็นทางการ

2.3 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยผู้วิจัยเองตามแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาและจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญแล้ว โดยทำการจดบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งบันทึกเสียงการสัมภาษณ์และนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงสรุปประเด็นตามวัตถุประสงค์

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญมาเรียบร้อยแล้ว ก็จะนำข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทั้งหมดเข้าสู่กระบวนการของการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจะแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนด้วยกัน คือ ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2568

Received: 12/11/2568, Revised: 29/11/2568, Accepted: 12/12/2568

โดยการตรวจสอบแบบสอบถามและคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ถูกต้องและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package For The Social Science: SPSS) และโปรแกรม Microsoft Excel โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความสำคัญและการใช้ประโยชน์พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในคดีอาญาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ ของพนักงานสืบสวนสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7 ใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient: r)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์นี้จะมีค่าอยู่ระหว่าง -1.0 ถึง +1.0 ซึ่งหากมีค่าใกล้ -1.0 นั้นหมายความว่าตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมากในเชิงตรงกันข้าม หากมีค่าใกล้ +1.0 นั้นหมายความว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันโดยตรงอย่างมาก และหากมีค่าเป็น 0 นั้นหมายความว่า ตัวแปรทั้งสองตัวไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน

การแปลผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Best, 1977)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	การแปลผลระดับความสัมพันธ์
0.01 – 0.30	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
0.31 – 0.70	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
0.71 – 0.90	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
0.91 – 1.00	มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก

1.2 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ประโยชน์พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในคดีอาญาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ ของพนักงานสืบสวนสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ สถิติพรรณนา ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย (Means) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผลกำหนดคะแนนสำหรับแบบสอบถามตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของการสัมภาษณ์ ทั้งจาก การจดบันทึก และการถอดข้อความจากเครื่องบันทึกเสียง นำข้อมูลที่ได้มาจัดระเบียบ ทำให้เป็นหมวดหมู่ และทำความเข้าใจและตรวจสอบข้อมูลที่ได้มา พิจารณาความคิดเห็นต่าง ๆ หาสิ่งที่เป็น ลักษณะเด่นของข้อมูล การจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ให้เป็นขนาดย่อย ๆ การสร้างประเด็นหลักด้วยการจัดกลุ่มข้อมูลที่มีลักษณะร่วมหรือมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน การบรรยายรายละเอียดข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล ด้วยการสร้างข้อสรุปจากประเด็นหลัก ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลการบรรยาย (Descriptive) ที่ได้จากการสัมภาษณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ในประเด็น

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2568

Received: 12/11/2568, Revised: 29/11/2568, Accepted: 12/12/2568

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความสำคัญและการใช้ประโยชน์พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในคดีอาญาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ ของพนักงานสืบสวนสอบสวน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลตัวอย่างที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของพนักงานสืบสวนสอบสวนในระดับรองสารวัตร ขึ้นไป ของสถานีตำรวจภูธรภาค 7 จำนวน 297 คน ได้ผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความสำคัญต่อพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์และการใช้ประโยชน์จากพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในคดีอาญาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ ของพนักงานสืบสวนสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7

		การใช้ประโยชน์พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์
การให้ความสำคัญต่อพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์	ค่าสหสัมพันธ์	0.560**
	P	0.000
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า การให้ความสำคัญต่อพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์และการใช้ประโยชน์จากพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ในคดีอาญาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ ของพนักงานสืบสวนสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7 มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก ($r = 0.560$, $P = 0.000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ในระดับ ปานกลาง กล่าวคือ แสดงว่าเมื่อเจ้าหน้าที่ให้ความสำคัญมากขึ้น ยิ่งมีแนวโน้มใช้ประโยชน์จากพยานหลักฐานมากขึ้น

1.2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ประโยชน์พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในคดีอาญาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ ของพนักงานสืบสวนสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7 ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงปัญหาและอุปสรรค ด้านบุคลากรและความรู้ความสามารถ

N=297

ด้านบุคลากรและความรู้ความสามารถ	$\bar{x}$	SD.	แปลผล
1) ขาดความรู้หรือทักษะเฉพาะทางในการวิเคราะห์หรือตีความพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์	3.09	1.020	ปานกลาง
2) ขาดการอบรมหรือพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับนิติวิทยาศาสตร์อย่างต่อเนื่อง	3.21	0.966	ปานกลาง
3) การหมุนเวียนตำแหน่งบุคลากรทำให้ขาดความต่อเนื่องในการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์	3.13	0.976	ปานกลาง
4) เจ้าหน้าที่บางรายไม่มีความมั่นใจในการใช้ข้อมูลจากผลพิสูจน์ในการดำเนินคดี	2.96	0.945	ปานกลาง
5) การเปลี่ยนเวรหรือหมุนเวียนหน้าที่ทำให้การใช้พยานหลักฐานขาดความต่อเนื่อง	3.01	1.030	ปานกลาง
รวม	3.14	0.390	ปานกลาง

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2568

Received: 12/11/2568, Revised: 29/11/2568, Accepted: 12/12/2568

จากตารางที่ 2 แสดงปัญหาและอุปสรรค ด้านบุคลากรและความรู้ความสามารถ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$, $SD = 0.390$) ซึ่งเรียงลำดับ ดังนี้ ข้อ 2) ขาดการอบรมหรือพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับนิติวิทยาศาสตร์อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.21$, $SD = 0.966$) รองลงมาคือ ข้อ 3) การหมุนเวียนตำแหน่งบุคลากรทำให้ขาดความต่อเนื่องในการใช้หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.13$, $SD = 0.976$) และ ข้อ 4) เจ้าหน้าที่บางรายไม่มีความมั่นใจในการใช้ข้อมูลจากผลพิสูจน์ในการดำเนินคดี ($\bar{X} = 2.96$, $SD = 0.945$) ซึ่งสะท้อนว่า ปัญหาในด้านบุคลากรยังมีอยู่พอสมควรและส่งผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์พยานหลักฐานนิติวิทยาศาสตร์ อีกทั้งมีข้อจำกัดทั้งด้านทักษะ ความรู้ และกระบวนการทำงานของบุคลากร

ตารางที่ 3 แสดงปัญหาและอุปสรรค ด้านกระบวนการและระบบการประสานงาน

N=297

ด้านกระบวนการและระบบการประสานงาน	$\bar{X}$	SD.	แปลผล
6) ขั้นตอนในการส่งวัตถุพยานเพื่อตรวจพิสูจน์มีความล่าช้าหรือซับซ้อน	3.32	0.960	ปานกลาง
7) การประสานงานกับหน่วยงานตรวจพิสูจน์ เช่น ศพฐ. หรือสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ยังไม่สะดวกคล่องตัว	3.33	0.989	ปานกลาง
8) ขาดคู่มือหรือแนวปฏิบัติมาตรฐานในการจัดเก็บ ส่ง และใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์	3.12	0.950	ปานกลาง
9) ไม่มีระบบติดตามสถานะการตรวจพิสูจน์หรือแจ้งผลที่เป็นระบบ	3.07	0.959	ปานกลาง
รวม	3.21	0.580	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า แสดงปัญหาและอุปสรรค ด้านกระบวนการและระบบการประสานงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$, $SD = 0.580$) เรียงลำดับปัญหาจากมากไปน้อย ดังนี้ ข้อ 7) การประสานงานกับหน่วยงานตรวจพิสูจน์ เช่น ศพฐ. หรือสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ยังไม่สะดวกคล่องตัว ($\bar{X} = 3.33$, $SD = 0.989$) รองลงมาคือ ข้อ 6) ขั้นตอนในการส่งวัตถุพยานเพื่อตรวจพิสูจน์มีความล่าช้าหรือซับซ้อน ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.960$) และน้อยที่สุด ข้อ 9) ไม่มีระบบติดตามสถานะการตรวจพิสูจน์หรือแจ้งผลที่เป็นระบบ ($\bar{X} = 3.07$, $SD = 0.959$) สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาระบบการประสานงาน ระบบการติดตามและมาตรฐานการปฏิบัติงานการให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 4 แสดงปัญหาและอุปสรรค ด้านทรัพยากรและเครื่องมือ

N=297

ด้านทรัพยากรและเครื่องมือ	$\bar{X}$	SD.	แปลผล
10) ขาดอุปกรณ์หรือเครื่องมือในการเก็บรักษาวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุ	3.44	0.936	ปานกลาง
11) สถานีตำรวจไม่มีงบประมาณเพียงพอสำหรับการส่งตรวจหรือขอผลพิสูจน์เพิ่มเติม	3.44	0.950	ปานกลาง
12) สถานที่เก็บพยานหลักฐานในสถานีไม่มีมาตรฐานด้านความปลอดภัย	3.17	0.982	ปานกลาง
13) ขาดบุคลากรหรือหน่วยเฉพาะทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ประจำพื้นที่/สถานีตำรวจ	3.35	0.961	ปานกลาง
รวม	3.35	0.586	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 แสดงปัญหาและอุปสรรค ด้านทรัพยากรและเครื่องมือ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, $SD = 0.586$) เรียงลำดับปัญหาจากมากไปน้อย ดังนี้ 10) ขาดอุปกรณ์หรือเครื่องมือในการเก็บรักษาวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุ ($\bar{X} = 3.44$, $SD = 0.936$) และ ข้อ 11) สถานีตำรวจไม่มีงบประมาณเพียงพอสำหรับการส่งตรวจหรือขอผลพิสูจน์เพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.44$, $SD = 0.950$) และน้อยที่สุด 12) สถานที่เก็บพยานหลักฐานในสถานีไม่มีมาตรฐานด้านความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.17$, $SD = 0.982$) ยังคงสะท้อนปัญหาในด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ และทรัพยากรสำหรับงานนิติวิทยาศาสตร์ ยังคงมีผลต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ในระดับหนึ่ง

ตารางที่ 5 แสดงปัญหาและอุปสรรค ด้านจริยธรรมและการปฏิบัติหน้าที่

N=297

ด้านจริยธรรมและการปฏิบัติหน้าที่	$\bar{X}$	SD.	แปลผล
14) มีการละเลยหรือมองข้ามพยานหลักฐานที่อาจมีประโยชน์ต่อรูปคดี	2.79	1.005	ปานกลาง
15) การใช้พยานหลักฐานบางกรณีอาจมีความเสี่ยงต่อความเป็นกลางหรือความน่าเชื่อถือ	3.08	0.992	ปานกลาง
16) ขาดการควบคุมหรือตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์	3.14	0.912	ปานกลาง
17) ท่านพบปัญหาในการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย หรือเพศ มากกว่าคดีประเภทอื่น	3.17	0.987	ปานกลาง
รวม	3.05	0.562	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 แสดงปัญหาและอุปสรรค ด้านจริยธรรมและการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$, $SD = 0.562$) เรียงลำดับปัญหาจากมากไปน้อย ดังนี้ ข้อ 17) ท่านพบปัญหาในการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย หรือเพศ มากกว่าคดีประเภทอื่น ($\bar{X} = 3.17$, $SD = 0.987$) รองลงมาคือ ข้อ 16) ขาดการควบคุมหรือตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.14$, $SD = 0.912$) และน้อยที่สุด คือ ข้อ 14) มีการละเลยหรือมองข้ามพยานหลักฐานที่อาจมีประโยชน์ต่อรูปคดี ($\bar{X} = 2.79$, $SD = 1.005$) สะท้อนให้เห็นว่า ประเด็นปัญหาเชิงจริยธรรมและการปฏิบัติหน้าที่ยังเป็นปัญหาในระดับหนึ่งและมีผลต่อการพัฒนาเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและความโปร่งใสในกระบวนการสืบสวนสอบสวน

2.ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกในระดับผู้บริหารที่มีตำแหน่งตั้งแต่ รองผู้กำกับการ (สืบสวนสอบสวน) ขึ้นไป ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 7 จำนวน 16 นาย ซึ่งมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับคดีอาญาที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ พบว่า ข้อมูลที่ได้รับสามารถจำแนกประเด็นออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ คือ ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล การให้ความสำคัญและการใช้ประโยชน์จากพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์และประเด็น ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจริงในการปฏิบัติงานและแนวทางการพัฒนา และข้อเสนอแนะด้านบทบาทของนิติวิทยาศาสตร์ในการสืบสวนสอบสวน

2.1 ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ เป็นข้าราชการตำรวจในระดับผู้บริหาร ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยใช้เทคนิคการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ดำรงตำแหน่งในระดับตั้งแต่

รองผู้กำกับฯ หรือ ผู้กำกับฯ (สืบสวนสอบสวน) ขึ้นไป ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานสืบสวนสอบสวนในสังกัด มีประสบการณ์ในสายงานสืบสวนสอบสวนไม่น้อยกว่า 10 ปี และเคยปฏิบัติหน้าที่ในคดีอาญาเกี่ยวกับชีวิต เพศและร่างกายมาก่อน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 16 ราย ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7 ประกอบด้วยพื้นที่จังหวัด นครปฐม สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรีประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีคุณสมบัติเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและมีความหลากหลายทั้งในด้านประสบการณ์ อายุราชการ และพื้นที่รับผิดชอบ ซึ่งสามารถสรุปลักษณะทั่วไปได้ ดังนี้

2.2 ตำแหน่งหรือชั้นยศและหน้าที่ความรับผิดชอบ

ผู้ให้ข้อมูลทุกคนดำรงตำแหน่งระดับผู้บริหารในสายงานสืบสวนสอบสวน ได้แก่ รองผู้กำกับฯ (สืบสวนสอบสวน) กลุ่มงานสืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธรจังหวัด จำนวน 16 ราย โดยมีหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลการดำเนินคดีและให้คำปรึกษาแก่พนักงานสืบสวนสอบสวนในจังหวัดของตน ซึ่งครอบคลุมถึงภารกิจด้านการเก็บหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ในหน้าที่ของพนักงานสืบสวนสอบสวน

2.3 อายุราชการและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนสอบสวน

ผู้ให้ข้อมูลมีอายุราชการเฉลี่ยอยู่ที่ 12.1 ปี โดยมีประสบการณ์ในสายงานสืบสวนสอบสวน ตั้งแต่ 10 – 16 ปี โดยเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 10 ปี ซึ่งแสดงถึงความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานและผ่านสถานการณ์ภาคสนามที่หลากหลาย ทั้งในคดีธรรมดาและคดีอาญา

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนสอบสวน คดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ร่างกายและเพศ ผู้ให้ข้อมูลทุกคนเคยปฏิบัติงานด้านนี้โดยตรง โดยระบุว่าเคยเป็น “ผู้ปฏิบัติงานด้านหน้า” ที่ต้องลงพื้นที่ร่วมกับแพทย์และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุและดำเนินการตามขั้นตอนของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา บางรายมีประสบการณ์ตรงในการทำคดีที่ซับซ้อน หรือร่วมงานกับสถาบันนิติเวชในคดีที่มีการส่งพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ไปส่งตรวจเพิ่มเติม

ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลตามที่กล่าวมานี้ สะท้อนถึง ความมุ่งมั่นในมุมมองเชิงบริหารและความเข้าใจในข้อเท็จจริงภาคสนาม ซึ่งมีคุณค่าต่อการวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางแก้ไขตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยฉบับนี้ได้อย่างรอบด้าน

2.4 การให้ความสำคัญและการใช้ประโยชน์จากพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกข้าราชการตำรวจระดับผู้บริหาร จำนวน 16 ราย ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 7 พบสาระสำคัญว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะในคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ซึ่งเป็นคดีที่ต้องการความรอบคอบและหลักฐานที่เชื่อถือได้ เพื่อยืนยันข้อเท็จจริงและสร้างความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เป็น หัวใจหลัก ของการสืบสวนสอบสวนสมัยใหม่ เพราะช่วยลดข้อโต้แย้งเชิงพยานบุคคล และเพิ่มความแม่นยำของผลการสืบสวนสอบสวน

ในด้านการให้ความสำคัญต่อพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ พบว่า ผู้บริหารทุกท่านตระหนักถึงบทบาทของเทคโนโลยีและหลักวิทยาศาสตร์ในการพิสูจน์ข้อเท็จจริง มีการกล่าวถึงการนำหลักฐานประเภทต่าง ๆ เช่น ดีเอ็นเอ ลายนิ้วมือแฝง หรือหลักฐานดิจิทัล ว่ามีความจำเป็นต่อการเชื่อมโยงผู้ต้องสงสัยกับเหตุการณ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ผู้บริหารส่วนหนึ่งยอมรับว่า การตระหนักของเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการยังไม่เท่ากัน บางส่วนยังขาดความเข้าใจในคุณค่าและขั้นตอนการเก็บรักษาหลักฐานที่ถูกต้อง ซึ่งอาจส่งผลให้พยานหลักฐานสูญเสียความน่าเชื่อถือในทางคดีได้

สำหรับการใช้ประโยชน์จากพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ พบว่า ผู้บริหารเห็นว่า ควรมีการนำหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ตั้งแต่ระยะเริ่มต้นของการสืบสวน เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์สถานการณ์และระบุทิศทางการสอบสวนให้มีความแม่นยำมากขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามหลัก Chain of Custody อย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกัน

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2568

Received: 12/11/2568, Revised: 29/11/2568, Accepted: 12/12/2568

การปนเปื้อน การสูญหาย หรือการเปลี่ยนแปลงของหลักฐานในระหว่างการตรวจสอบ โดยผู้บริหารหลายรายเสนอให้มีระบบการติดตามหลักฐานแบบดิจิทัล เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ทุกขั้นตอน ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มความโปร่งใสและความเชื่อมั่นของศาลต่อผลการสืบสวนสอบสวน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยเห็นควรเสนอแนะแนวทางเชิงปฏิบัติการเพื่อยกระดับการให้ความสำคัญและการใช้ประโยชน์จากพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของพนักงานสืบสวนสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7 ดังนี้

1. ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการยกระดับมาตรฐานการเก็บ รักษา ส่ง และใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ลดความคลาดเคลื่อนในการปฏิบัติงานและเพิ่มความน่าเชื่อถือของสำนวนคดี
2. หน่วยงานสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาศักยภาพพนักงานสืบสวนสอบสวน โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านนิติวิทยาศาสตร์อย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะและความมั่นใจในการใช้พยานหลักฐานอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
3. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดสรรงบประมาณด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีทางนิติวิทยาศาสตร์ให้เพียงพอและครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต
4. ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาระบบประสานงานและระบบติดตามพยานหลักฐานในรูปแบบดิจิทัล เพื่อลดความล่าช้า เพิ่มความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ทุกขั้นตอน
5. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้สนับสนุนการกำหนดนโยบายการพัฒนางานสืบสวนสอบสวนในระดับพื้นที่และระดับประเทศ เพื่อเสริมสร้าง ความยุติธรรม ความโปร่งใส และความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังตำรวจภูธรภาคอื่น ๆ หรือหน่วยงานด้านการสืบสวนสอบสวนในสังกัดส่วนกลาง เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างเชิงโครงสร้าง ระบบสนับสนุนและประสิทธิภาพการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในบริบทพื้นที่ที่แตกต่างกันอย่างเป็นระบบ
2. ควรดำเนินการวิจัยเชิงลึกเฉพาะประเภทคดีอาญาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ เช่น คดีฆาตกรรม คดีข่มขืน หรือคดีกระทำความรุนแรงในครอบครัว เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ที่มีความเฉพาะเชิงคดี และระดับความซับซ้อนที่แตกต่างกัน
3. ควรบูรณาการด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้าสู่กรอบการวิจัย เช่น นิติวิทยาศาสตร์ดิจิทัล ระบบฐานข้อมูลอาชญากรรมอัจฉริยะและปัญญาประดิษฐ์ เพื่อศึกษาบทบาทของเทคโนโลยีขั้นสูงต่อประสิทธิภาพการสืบสวนสอบสวนในอนาคต
4. ควรศึกษาในลักษณะการวิจัยแบบพหุแหล่งข้อมูลหรือการวิจัยแบบผสมผสาน โดยรวบรวมข้อมูลจากทั้งพนักงานสืบสวนสอบสวน หน่วยงานตรวจพิสูจน์ ศาล และพนักงานอัยการ เพื่อให้เห็นภาพกลไกการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ตลอดทั้งห่วงโซ่กระบวนการยุติธรรมอย่างครบถ้วนและเชิงระบบต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกลาง. (2566). สถิติคดีอาญา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. เข้าถึงเมื่อ 8 มิถุนายน 2568.

<https://citc.police.go.th/stats>

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2568

Received: 12/11/2568, Revised: 29/11/2568, Accepted: 12/12/2568

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2565). รายงานผลการดำเนินงานของสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจประจำปีงบประมาณ 2565.

กรุงเทพฯ:สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2560). เอกสารเผยแพร่. เข้าถึงเมื่อ 10 มิถุนายน 2568.

<https://www.oap.go.th/>

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม. (2545). เอกสารประกอบการจัดตั้งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ:กระทรวงยุติธรรม.

สำนักงานพิสูจน์หลักฐานกลาง. (2561). คู่มือการบริหารจัดการสถานที่เกิดเหตุ. กรุงเทพฯ: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.

สุพิศ ปรานิตพลกรัง. (2560). หน้าที่และอำนาจของพนักงานสอบสวนในการดำเนินคดีอาญา. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุวรรณา ลาภสุวัจนานนท์. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม.

วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 10(3), 235-247.

อรรถพล เข้มสุวรรณ. (2554). นิติวิทยาศาสตร์ 1 เพื่อการสืบสวนสอบสวน (4 ed.). กรุงเทพฯ: บริษัทที่ซีจี พรินต์ติ้ง จำกัด.

อรรถพล ใหญ่สว่าง. (2559). พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

White, J. H., Lester, D., & Gentile, M. (2011). The utilization of forensic science and criminal profiling for capturing serial killers. *Forensic Science International*, 209(1-3), 160-165.
<https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.forsciint.2011.01.022>